

Van még pár alapfogalom, amit feltétlen tudni kell. Az már ismert (ugye ??), hogy mi a blende, záridő, érzékenység. Jöhet a többi. Lesz, amit ismétlek az előző cikkből, de mint tudjuk, az ismétlés a tudás atyja.

Fényérték: Az expozíció az a fény mennyiség, amivel megvilágítjuk a fényérzékeny érzékelőt. Amikor megállapítjuk a helyes expozíciót, akkor a fényérzékenység figyelembevételével megmérjük a szükséges blendenyílást és zársebességet. Az egyszerűség kedvéért van egy olyan fogalom, ami ezt az egészet egy számmal jelöli. Ez a fényérték, vagy Fé. Angolul EV (exposure Value), hátha a gépen úgy szerepel. Gyorsan el is mondom, hogy erre miért is van szükség, mielőtt nagy tiltakozás alakulna ki egy újabb számolgatás miatt. A mért érték ugyanis nem mindig pontos. Van, amikor korrigálni kell. Például a havas tájon készült felvétel tuti rossz lesz, ha automata módban mérünk fényt, és nem korrigálunk. Ennek oka, hogy a sok fehérség megzavarja a fénymérést, kevesebb expozíciós értéket állapít meg, a fotó alexponált lesz, a hó meg ronda szürke a vakító fehér helyett.

1 Fé növelés azt jelenti, hogy a blendét egy szabványos lépéssel nyitjuk, vagy (tehát nem és!) a megvilágítási időt egy szabványos lépéssel növeljük.

Ugyanígy (csak a jobb rögzülés kedvéért) 1 Fé csökkentés vagy egy szabványos lépés blende szűkítést, vagy egy szabványos lépés megvilágítási idő csökkentést jelent.

Talán egy kicsit bonyolultnak hangzik elsőre, de ezt a legjobban pont azoknak kell tudni, akiknek a gépen nincs manuális állítási lehetőség, mert expozíció korrekció -remélhetőleg- akkor is van, és akkor ezzel tudják korrigálni a mért fényt.

Fehéregyensúly, avagy színhőmérséklet. A különböző fényforrások általában a kék és sárga összetevők arányában különböznek egymástól. Erre persze megint van egy elnevezés, a színhőmérséklet. Mértékegysége a kelvin, röviden K. A szabványértékekből sem maradhatunk ki, miszerint a nappali fény 5500 K, a műfény meg 3200 K. A magasabb szám mindig sárgásabb fényt jelent, mint az alacsonyabb. A vaku fénye a nappali fénynek felel meg.

A különböző megvilágítások esetén más-más irányban tolódhat el a fotó színe. A legprofibb gép sem képes arra, amire az agyunk, az ugyanis korrigál. Ha egy szobában egy sárgás fényű olvasólámpánál olvasunk, a könyv lapját akkor is fehérnek látjuk, ha az egyébként a megvilágítás miatt sárga lesz. A fényképezőgép nem képes erre, ezért szükség van ennek beállítására. (Megjegyzem a Raw ezért is fantasztikus, mert ott nem kell állítgatni, a feldolgozás során elég egy kattintás a megfelelő helyre, és már színhelyes a kép.)

A fehérregyensúly beállítására a legegyszerűbb gépeken is van erre szolgáló menüpont, vagy valami külső állítási lehetőség. Általában az Automata fehérregyensúlyon (AWB - Automatic White Balance) kívül 5-6 közül lehet választani, ilyenek, mint napfény, árnyék, felhős, fénycső, izzólámpa, vaku. Az automata beállítás külső felvételeknél általában jól működik, a gond inkább a belsővel van. Ha bent a vaku fénye a meghatározó, akkor ezzel sem lesz túl sok probléma. Egyéb esetekben a manuális szabályozás lehet jó. Ez sajnos nem minden gépen van, de azért leírom, hogy működik. Az objektívet egy fehér felület felé fordítjuk, lehet ez egy fehér lap, vagy falfelület is, majd egy gombot megnyomunk, ezzel közöljük vele, hogy ez a fehér. Azonos fényviszonyok mellett ezt csak egyszer kell megtenni. A jpg fájlok utólagos színkorrekciója is lehetséges, de közel sem lesz olyan az eredmény, mint ha jó beállításokkal készült volna a felvétel. Ennek megvan a maga tudományos magyarázata, de nem bonyolítom tovább:)) Jobb gépeken van lehetőség fehérregyensúly sorozat készítésére is, ebben az esetben a helyszínen nincs szükség elmélkedni, elég a gombot nyomni. Az én gépem jobbnak minősül, de még sosem használtam ezt a funkciót épp a raw miatt, ami minden problémát megold:) Ezt a kis bemutató képet is csaltam, egy meglévő raw fotóból mentettem le különböző beállításokat, ami a [Camera Raw-ban](#) megtalálható. Az auto-nak nevezett, amit a Camera Raw magától csinált, az Eredeti pedig az, amit a fényképezőgép rögzített automata fehérregyensúly módban.

Feléledési idő Magyarul semmilyen ennél értelmesebb szót nem találtam rá:) Angolul Startup time. Filmes gépnél ilyen nem létezett, ez a digitális gép nem túl örömteli tulajdonsága. Igazán csak a compact gépeknél zavaró, én észre sem veszem. Szóval itt nem lehet értéket mondani, mindenki a sajátján kell, hogy kitapasztalja. Hogy akkor mi is ez? Amikor bekapcsoljuk a gépet, szüksége van valamennyi időre, míg aktiválja az áramköröket, a szoftver ellenőriz dolgokat, és vannak gépek, amikből ilyenkor bújik elő az objektív. Ha a gépet folyamatosan bekapcsolva tartjuk, nagyon gyorsan lemerül. Egyszóval ez nagyon zavaró is lehet, hiszen rengeteg fontos pillanatról maradhatunk le miatta. Gép vásárlásnál épp ezért ez egy fontos adat, bár most megnéztem pár adatlapot, és egyiknél se írták ennek értéket, max annyit, jó gyors. A következő problémával az ilyen gépeknél, az expozíciónál tapasztaljuk. Ugyanis nem akkor exponál, amikor lenyomjuk a gombot, hanem kicsit később. Nem sokkal, de annyira elég, hogy a gyerekünk kiszaladjon a képből. Ez ellen úgy védekezhetünk, hogy félig lenyomott gombbal élességet állítunk, nagyon figyelünk, és igyekszünk időben exponálni, belekalkulálva a késedelmet. Azért akármilyen ügyesek

vagyunk, ezzel szuper sportfotókat nem fogunk készíteni, legfeljebb totál véletlenül:) És még egy időhúzó tényező az az idő, míg az adatok feldolgozása történik. Szerencsére a gépekben van egy átmeneti memória, ami tárolja az adatokat a kártyára írásig. Ez teszi lehetővé, hogy sorozatfelvételeket készítsünk. Hogy ez hány felvétel lehet, azt is a gépünk adatlapján nézhetjük meg. Ehhez szorosan tartozik, hogy a kártya, amit használunk, mennyire gyors.

Expozíciós módok Ha most az érzékenységgel nem foglalkozunk, azt már tudjuk, hogy a helyes megvilágításhoz blende-záridő párosra van szükségünk. Azonos fény mennyiséghez rengeteg ilyen párosítás közül lehet választani. Filmes gépeknél, mikor ezt manuálisan kellett beállítani, sokkal jobban kellett érteni, hogy melyik esetben, mi történik, illetve mikor mit is válasszunk. A digitális gépeknél több előre definiált párosítás van, ilyenek, mint tájkép mód, portré mód, sport mód, éjszakai mód stb. Ahhoz, hogy jó fotósok legyünk, ennyivel nem elégedhetünk meg, ismernünk kell a mértéket is. Akkor most nézzük meg, hogy mit is találhatunk a gépünkön. (persze nem biztos, hogy mindegyik van)

Teljesen automata mód (Full Auto) Itt minden döntést a gépre bízunk. Nem mondom, hogy senki ne használja, mert akár kifogástalan képeket is lehet vele készíteni, de aki meg akar tanulni fotózni, az jobb, ha kihagyja:) Ilyenkor nagyjából az történik, hogy jó fényben szűk blendenyílást, és rövid expozíciós időt választ a gép, aztán hol ezen, hol azon korrigál egy kicsit. Komolyabb gépeknél figyelembe veszi az objektív gyújtótávolságát is (tudom, erről még nem volt szó), mert egy teleobjektívnál nagyobb a bemozdulási veszély, és ezt is bele kell kalkulálnia. Ha reménytelennek tartja a helyzetet, akkor lehet, hogy automatikusan bekapcsolja a vakut, ami már egy következő cikk témája lesz.

Rekeszautomata mód (jelölése általában S, Tv) , amit idő előválasztásnak is neveznek, mert ilyenkor mi választjuk meg az időt, és a gép ehhez próbál blendét állítani. Erre például mozgó téma esetén van szükség, amikor nem szeretnénk, hogy a hosszú expozíciós idő miatt a kép bemozduljon.

Időautomata mód (A, Av), előző fordítottja, itt a rekeszt választjuk mi meg, a gép pedig hozzá az időt. Még a mélységélesség nem került szóba, de annyit előre elárulhatok, hogy a mélységélesség és a blendenyílás szoros kapcsolatban vannak, tehát ha ragaszkodunk pl az

életlen háttérhez, akkor itt megadjuk a megfelelő blendenyírást, majd a gép hozzárendeli az expozíciós időt.

Programautomata mód (P) ez egy fokkal több kreativitást kínál, mint az automata. A nullához képest végül is, az már valami:) Tehát ez is teljesen automata, csak lehetőség van némi variálásra. Ilyen lehet többek között az expozíciókorrekció, fénymérési mód, vagy az autófókusz mező kiválasztása. Ezeket pontosan nem tudom meghatározni, mert gépenként változhat.

A gépek egy részén vannak a fent említett, kis piktogrammal jelzett programok. Itt tulajdonképpen megmondjuk a gépnek, hogy mit fotózunk, és megint csak ő dönt helyettünk. Csak két rövid példa. Tájkép módban biztosan a lehető legszűkebb blendét választja, hogy mindenhol éles legyen a kép, sport módban meg a lehető legrövidebb időt a bemozdulás elkerülésére.

Manuális (M) Ez a szabad akarat és döntés lehetősége:) Fényt mérünk (erről majd külön), korrigálunk ha kell, eldöntjük, hogy mire is van szükségünk, és aszerint állítjuk be az értékeket, és mikor ez mind sikerül, nagyon örülünk, hogy mennyire ügyesek vagyunk:)

Én azt hiszem, hogy mára elég is lesz ennyi infó, és akkor most jön a házi feladat. Mindenki keresse elő gépének használati utasítását. Nincs kifogás, ha eltűnt, mert mindent meg lehet találni a neten. Nézzétek meg, hogy mindebből mi van a ti gépeteken, és mi az, amit így használni is tudtok.

Nyitok egy Fotósuli galériát, vállalkozó kedvűektől azt kérem, nézzék meg, hogy mire képes a gépük, van-e rajta korrekciós lehetőség, és ha van, akkor egy -2Fé-vel készült felvételt kérek:)

Kisnyul kérésére készítettem egy Fotósulis blinkie-t, akinek tetszik, viheti:) Két méret is van, hogy biztos passzoljon a többihez.

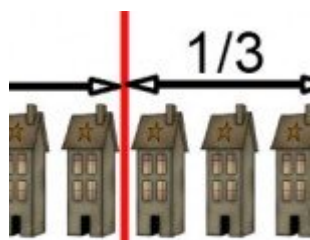

Ha még linkelni is szeretné valaki, akkor javaslom, hogy ez legyen az:

<https://halado.fotokonyv.hu/category/fotosuli/> , mert így az összes ezzel kapcsolatos cikk fog megjelenni.

Jó fotózást, szép fényeket:)

További hasonló bejegyzések

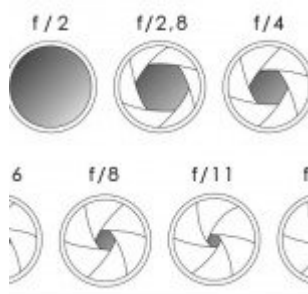

Beállított élesség

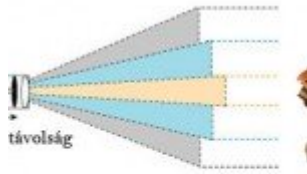
[Fotósuli - mélységélesség](#)

[Utazási fotótípek - beállítások és egyéb ötletek](#)

[Fotósuli - alapfogalmak](#)

Agylátószögű objektívval
Normál objektívval
Teleobjektívval

Fotósuli - objektívek, látószög, gyújtótávolság,

Szemüveg

Fotósuli - vaku

Fotózási tippek ősze